

MAT Á ÁHRIFUM LAGASETNINGAR*

– sbr. samþykkt ríkisstjórnarinnar frá 24. febrúar 2023

*umfjöllun um einstök efnisatriði misjafnlega ítarleg, eftir umfangi máls og eðli

Málsheiti og nr.	Frumvarp til laga um breytingu á lögum um ökutækjatryggingar / FJR25100090
Ráðuneyti	Fjármála- og efnahagsráðuneyti
Stig mats	☒ Frummat, sbr. 1. gr. ☐ Endanlegt mat, sbr. 10. gr.
Dags.	29. janúar 2026

A. Greining og mat á fjárhagslegum áhrifapáttum fyrir ríkið

1. Áætluð fjárhagsáhrif fyrir ríkið vegna helstu breytinga og ráðstafana sem felast í fyrirhugaðri lagasetningu, þar sem tilgreindir eru sérstaklega áhrifapættir á fjárhag ríkissjóðs.

Ekki er gert ráð fyrir áhrifum á fjárhag ríkisins.

2. Tekjubreytingar.

Ekki er gert ráð fyrir að samþykkt frumvarpsins kalli á sérstaka breytingu á eftirlitsgjaldinu sem stendur undir kostnaði við rekstur Fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands eða hafi önnur áhrif á tekjur ríkisins.

3. Útgjaldabreytingar.

Ekki er gert ráð fyrir því að samþykkt frumvarpsins hafi áhrif á útgjöld ríkisins.

4. Eignabreytingar.

Ekki er gert ráð fyrir því að samþykkt frumvarpsins hafi áhrif á eignir ríkisins.

5. Aðrir áhrifapættir varðandi ríkisfjármál.

Nei.

B. Samræmi við útgjaldaramma og fimm ára fjármálaætlun – fjármögnun

1. Hefur verið gert ráð fyrir þeim fjárhagsáhrifum á málaflokk sem leiða kunna af samþykkt frumvarpsins:

Á ekki við.

2. Hafi ekki þegar verið gert ráð fyrir útgjöldum við verkefni, hvernig er þá ætlunin að finna þeim stað innan útgjaldaramma málaflokks, t.d. með tilfærslu fjármuna eða með því að draga úr öðrum útgjöldum?

Á ekki við.

3. Tengist einhver ný eða aukin tekjuöflun verkefninu?

Nei.

C. Efnahagsáhrif – áhrif á atvinnulíf, vinnumarkað og samkeppni

1. Hagræn áhrif á heildareftirspurn og einstaka markaði – hagstjórnarsjónarmið.

Með tilskipun (ESB) 2021/2118 eru gerðar breytingar á tilskipun 2009/103/EB sem fjallar um ökutækjatrýggingar. Þær eru helstar að aðildarríki þurfa að tilnefna bótagreiðsluaðila vegna ógjaldfærni váttryggingafélags, sniðmát tjónavottorða á innri markaðnum eru samræmd og nýjar kröfur eru gerðar til váttrygginga í tengslum við akstursíðröttir.

Ekki er gert ráð fyrir að innleiðing tilskipunarinnar hafi mikil áhrif á atvinnulíf, vinnumarkað og samkeppni en hún mun auka rétt tjónþola ef váttryggingafélag verður ógjaldfært. Breytingarnar eru ólíklegar til að hafa veruleg efnahagsleg áhrif og ættu almennt að hafa minni háttar áhrif á váttryggingafélög nema komi til gjaldþrots váttryggingafélags á Íslandi. Ekki er gert ráð fyrir sérstökum áhrifum á váttryggingartaka og váttryggða þótt ekki sé hægt að útiloka einhver áhrif á iðgjöld.

2. Áhrif á fyrirtækjaeftirlit og reglubyrði, hversu mörg fyrirtæki verða fyrir áhrifum og hvers konar fyrirtæki? Einföldun laga eða stjórnsýslu? Leitað umsagnar ráðgjafarnefndar um opinberar eftirlitsreglur, sbr. lög nr. 27/1999?

Ekki er gert ráð fyrir miklum áhrifum á fyrirtækjaeftirlit og reglubyrði. Þó skal nefna að áformað er að fela Alþjóðlegum bifreiðatryggingum á Íslandi (ABÍ) hlutverk bótagreiðsluaðila vegna muna- eða líkamstjóns af völdum váttryggðs ökutækis, ef váttryggingafélagið sem váttryggði ökutækið er tekið til gjaldþrota- eða slitameðferðar. ABÍ er sameignarfélag í eigu váttryggingarfélaga sem hafa starfsleyfi í greinaflokki ábyrgðartrygginga ökutækja á Íslandi. Váttryggingafélög á Íslandi þyrftu því að fjármagna tjónabætur af völdum ökutækis sem væri váttryggt af váttryggingafélagi sem hefði verið tekið til gjaldþrota- eða slitameðferðar. Váttryggingafélög á Íslandi og EES-svæðinu sæta ströngum reglum um gjaldþol og eigin áhættu og eru því vel í stakk búinn að takast á við þær aðstæður þegar tiltekið váttryggingafélag verður ógjaldfært. Þó er um íþyngjandi kröfu að ræða sem getur haft neikvæð áhrif á fjárhag váttryggingafélaga. Ólíklegt er að fall eins váttryggingafélags myndi setja önnur félög í veruleg vandræði þótt ekki sé hægt að útiloka slíkt með öllu. Váttryggingafélög og Fjármálaeftirlitið hefðu einnig tíma til bregðast við aðstæðum þar sem kröfur vegna tjóna berast jafnt og þétt yfir tíma.

Lagt er til að bótagreiðsluáðilinn ABÍ verði ábyrgur fyrir endurgreiðslum til jafngildrar stofnunar í öðru aðildarríki ef sú stofnun hefur greitt bætur til tjónþola þar í landi en váttryggingafélagið sem er ógjaldfært og váttryggði ökutækið er með heimaríki á Íslandi. Ekki verður séð að þetta skapi verulega áhættu fyrir ABÍ og váttryggingafélög á Íslandi á meðan starfsemi þeirra á sviði ökutækjatrýgginga er fyrst og fremst á Íslandi. Einnig munu kröfur um samræmd tjónavottorð leiða af sér þörf á breytingum á tölvukerfum hjá váttryggingafélögum.

Ráðgjafarnefnd um opinberar eftirlitsreglur var síðast skipuð í maí 2017 og rann skipunartími hennar út 31. maí 2020. Ekki var því leitað umsagnar nefndarinnar.

3. Samkeppnisskilyrði.

Ekki er gert ráð fyrir teljandi áhrifum á samkeppnisskilyrði.

D. Önnur áhrif

1. Áhrif á fjárhag sveitarfélaga, sbr. 129. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

Ekki er gert ráð fyrir áhrifum á fjárhag sveitarfélaga.

2. Áhrif á frelsi til að veita þjónustu (með eða án staðfestu á Íslandi).

Samræming við reglur annars staðar á Evrópska efnahagssvæðinu er til þess fallin að greiða fyrir veitingu þjónustu þvert á landamæri.

3. Áhrif á tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu, sbr. lög nr. 57/2000.

Á ekki við.

4. Áhrif á byggðalög.

Fyrirhuguð lagasetning hefur ekki áhrif á byggðalög.

5. Áhrif á frjáls félagasamtök.

Fyrirhuguð lagasetning hefur ekki áhrif á frjáls félagasamtök.

6. Áhrif á jafnrétti kynjanna.

Ekki er gert ráð fyrir að innleiðing tilskipunarinnar hafi áhrif á jafnrétti kynjanna.

7. Áhrif á lýðheilsu.

Ekki er gert ráð fyrir sérstökum áhrifum á lýðheilsu.

8. Áhrif á menntun, nýsköpun og rannsóknir.

Ekki er gert ráð fyrir áhrifum á menntun og rannsóknir.

9. Áhrif á möguleika einstaklinga og fyrirtækja til að eiga samskipti þvert á norræn landamæri.

Samræming við reglur annars staðar á Norðurlöndum er til þess fallin að greiða fyrir veitingu þjónustu þvert á norræn landamæri.

10. Áhrif á stjórnsýslu, svo sem hvort ráðuneyti og stofnanir eru í stakk búin til að taka við verkefni.

Ekki er búist við því að innleiðing tilskipunarinnar hafi mikil áhrif á stjórnsýslu.

11. Áhrif á stöðu tiltekinna þjóðfélagshópa, svo sem aldurshópa, tekjuhópa, mismunandi fjölskyldugerðir, launþega/sjálfstætt starfandi/utan vinnumarkaðar.

Ekki er gert ráð fyrir áhrifum á stöðu tiltekinna þjóðfélagshópa.

12. Áhrif á umhverfi og sjálfbæra þróun.

Ekki er gert ráð fyrir áhrifum á umhverfi og sjálfbæra þróun.

E. Niðurstaða mats – með vísun í fylgiskjöl ef við á

1. Samandregin niðurstaða fjárhagsáhrifa fyrir ríkissjóð – heildarútkoma varðandi tekjur, gjöld, afkomu og efnahag.

Ekki er búist við að fyrirhuguð lagasetning hafi áhrif á fjárhag ríkisins.

2. Önnur áhrif en bein fjárhagsáhrif, álitamál eða fyrirvarar sem ástæða þykir til að vekja athygli á.

Nei.

3. Samfélagslegur ávinningur veginn á móti kostnaði og fyrirhöfn (ekki gerð krafa um tölulegt mat).

Almenn áhrif fyrirhugaðra lagabreytinga eru líkleg til að vera takmörkuð. Réttur váttryggingartaka er aukinn komi til ógjaldfærni váttryggingafélags en það getur á móti aukið kostnað váttryggingafélaga. Ekki er útilokað að breytingarnar geti haft einhver áhrif á iðgjöld.

F. Til útfyllingar vegna endanlegs mats – breytingar frá frummati

1. Voru áform um lagasetninguna ásamt frummati á áhrifum kynnt fyrir FJR?

- 2. Eru helstu efnisatriði frumvarpsins óbreytt/lítið breytt frá þeim tíma?**
- 3. Ef gerðar hafa verið breytingar umfram það, sbr. það frummat á áhrifum frumvarpsins sem áður var kynnt, hverjar eru þær og hver eru fjárhagsáhrifin?**